Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 15 март 1974 йил, жума • № 62 (15.842). • Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИМИЗНИНГ ЧЎЛҚУВАРЛАРГА ДАЪВАТИ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ОЛМАОТАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерлар ўзлаштирилганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашиш учун 14 мартда Олмаотага келди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Г. Э. Цуканов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков, ТАСС бош директори Л. М. Замятин, ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга келишди.

Д. А. Кунаев, В. В. Шчербицкий, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев ўртоқлар, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Б. Ниёзбеков, республика Министрлар Советининг раиси Б. А. Ашимов, Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. Бодюл, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расулов, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров, иттифоқдош республикалар, ўлка ва областларнинг тантаналарда қатнашиш учун Қозоғистонга келган делегацияларининг бошқа раҳбарлари ва аъзолари, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, Олмаота области ҳамда республика бошқа областларининг партия ва совет раҳбарлари, шаҳар жамоатчилиги вакиллари аэропортда ўртоқ Л. И. Брежневни самимий кутиб олдилар.

(ТАСС).

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотага бораётиб Сухумида бир оз тўхтаб ўтди.

Аэродромда уни Грузия Компартияси Абхазия область комитетининг биринчи секретари В. О. Кобахия, Абхазия АССР Олий Совети Президиумининг раиси Б. В. Шинкуба, Абхазия Министрлар Советининг Раиси Ш. М. Татарашвили, Грузия Компартияси Абхазия область бюросининг аъзолари, Сухуми шаҳар партия комитети бюросининг ва шаҳар ижроия комитетининг аъзолари кутиб олдилар.

Меҳнаткашларнинг намояндалари ўртоқ Брежневни кутиб олиш учун аэродромга келишди. Шу ўлканинг қариялари республика меҳнаткашлари номидан Леонид Ильич Брежневни табриклаб, жаҳонда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида хормай-толмай қилаётган ишлари учун унга чуқур ташаккур изҳор қилдилар.

БУЮК МЕҲНАТ ЖАСОРАТИ

ҚЎРИҚ РАЙОНЛАРДАГИ СОВХОЗЛАРНИНГ ИШЧИЛАРИГА, КОЛХОЗЧИЛАРИГА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИГА, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА, ҚЎРИҚ ВА БЎЗ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШДА ИШТИРОК ЭТГАН БАРЧА КИШИЛАРГА

Қадрли ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Қозоғистон билан Россия Федерацияси қўриқ районларидаги совхозларнинг ишчиларини, колхозчиларини, қишлоқ хўжалиги мутахассисларини, партия, Совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларини, қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда иштирок этган кишиларнинг ҳаммасини тарихий сана — қўриқ ерларни ўзлаштириш бошланганлигининг йигирма йиллиги билан қизғин табриклайдилар.

Қўриқ ерларни ўзлаштириш мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш манфаатларини кўзлаб унинг улкан ер бойликларидан фойдаланиш тўғрисида Ленин ғояларини рўёбга чиқаришнинг тимсоли, социалистик тузум афзалликларини яққол тасдиқловчи далиллардан бири бўлди. Қўриқ ерларни ўзлаштириш Ватанимиз тарихига жуда катта меҳнат жасорати сифатида, барча совет халқлари бир ёқадан бош чиқариб, ҳаракат қилганлигининг тимсоли сифатида кирди. Қисқа вақт мобайнида қарийб 42 миллион гектар ер, шу жумладан Қозоғистонда 25 миллион гектардан зиёдроқ ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Илгари бекор ётган ерларда янги совхозлар қад кўтарди, саноат корхоналари қурилди, илмий марказлар ташкил этилди. Буларнинг ҳаммаси қўриқ районларнинг экономикаси ва маданиятини тубдан ўзгартириб юборди, мамлакатнинг Шарқида янги йирик ғалла кони барпо этиш, товар дон ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни анча кўпайтириш имконини берди. Қўриқ ва бўз ерларнинг ўзлаштирилиши мамлакат экономикасини ўстиришда ва совет халқининг фаровонлигини яхшилашда муҳим роль ўйнайди.

Янги ерларни ўзлаштиришда барча иттифоқдош республикалар, қишлоқларнинг ва саноат корхоналарининг меҳнат аҳли, қурувчилар, Совет армияси сафларидан қайтиб келган жангчилар, олий ўқув юртлари ва техникумларни битириб чиққан кишилар, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари фаол иштирок этдилар. Мамлакат ишчилар синфи чўлқуварларни биринчи даражали техника билан қуроллантирди. Олимлар билан мутахассислар қўриқ ерларнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда деҳқончиликнинг янги системасини ишлаб чиқиб, жорий этдилар.

Партия қўриқ ерлар ўзлаштириладиган районларга неча минглаб коммунистларни, партия кадрларининг анчагина отрядини, ишлаб чиқариш ташкилотчиларини юборди. Ленин комсомоли қўриқ ерларни ўзлаштириш ишига катта ҳисса қўшди. Қўриқ ерлардаги совхозларга партиянинг даъватига биноан комсомол йўлланмалари билан ярим миллиондан ортиқроқ йигит-қиз етиб келиб, мураккаб шароитларда фидокорона меҳнат намунасини кўрсатдилар.

Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда эришилган муваффақиятлар, камол топган кадрлар ва қишлоқ хўжалигини юритишда бу кадрлар орттирган тажриба, колхозлар ва совхозларнинг техника билан тобора кўпроқ қуролланаётганлиги, химия ва мелиорацияни қўлланишнинг кенгайтирилаётганлиги, фан эришган муваффақиятлар ишлаб чиқаришга жорий этилаётганлиги ана шу районларда ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ва ялпи ҳосилни янада анча кўпайтириш, чорвачиликни тағин ҳам жадалроқ ривожлантириш йўлидаги курашни авж олдириш учун янги имкониятлар яратиб бермоқда.

Қўриқ ердаги деҳқончиликнинг асосий вазифаси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бутун чоралар билан интенсивлаш, деҳқончилик системасини такомиллаштириш, далачилик ва чорвачилик маданиятини ўстириш негизида давлатга йилдан-йилга тобора кўпроқ дон, гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотларни етказиб беришга эришишдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қўриқ районларнинг меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун янада фаолроқ ва астойдил курашиб, қишлоқ хўжалигини бундан кейин ҳам ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Қадрли чўлқувар ўртоқлар, янги меҳнат қаҳрамонликлари, янги меҳнат зафарлари сари!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.**

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ТАХИАТОШ—НУКУС ЯНГИ ТЕМИР ЙЎЛ ЛИНИЯСИНИ ҚУРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС XXIV съездининг Директиваларида ва 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планда Қорақалпоғистон АССРда саноат, қурилиш индустриясининг бир қанча корхоналарини қуриш кўзда тутилган, пахтачилик ва шоликорликнинг ишлаб чиқариш базаси вужудга келтирилмоқда.

«Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кенгайтириш, Амударёнинг қуйи қисмини ўзлаштириш ва суғориш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни давом эттириш, пахта ва шоли етиштиришни кўпайтириш мўлжалланади. Тахиатош гидроузели ва ўзи комбинати қурилишини тугаллаш, Мўйноқ балиқ консерва комбинатида комплекс таъмирлашни амалга ошириш, Тахиатош ГРЭСининг қувватини ошириш, аҳоли учун моллар ишлаб чиқарадиган бир қанча корхоналарни қуриш кўзда тутилади».

Бундай шароитда Автоном республиканинг ўзи бир қанча районлари ва унинг маркази бўлган Нукус шаҳрини мамлакат темир йўллари билан боғловчи темир йўл алоқасини барпо этиш муҳим аҳамият касб этади.

Шу беш йилликда Тахиатош — Нукус темир йўл линиясининг қурилиши Қорақалпоғистон АССР ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш, қорақалпоқ халқининг фаровонлигини янада юксалтириш тўғрисида КПСС Марказий Комитети билан Совет давлати қилаётган зўр ғамхўрликнинг янги ифодаси, ленинча миллий сиёсат, пролетар интернационализми ғоялари тантанасининг ёрқин далили бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ушбу масалалар юзасидан қабул қилган қарорида кўрсатиб ўтиладики, Тахиатош — Нукус участкасида темир йўл линиясининг қурилиши ва унинг шу йили ишга туширилиши Қорақалпоғистон республикаси партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблансин. Бу қурилиш умумхалқ қурилиши деб эълон қилинди.

Тахиатош — Нукус темир йўл линиясини 1975 йил биринчи кварталида ишга тушириш мақсадида бош пудратчи ташкилотлар ва буюртмачиларнинг мил... қурилишнинг ... бажариладиган ишларни амалга оширишни таъминлаш зарур.

Тахиатош — Нукус темир йўлнинг бош участкасини ва Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси ҳамда транспорт иншоотлари комплексини қуриш бўйича 1975 йилда линиянинг ишга туширилишини пул билан тўла таъминлашни ва ишни ўз вақтида бошлаш ва тугаллашни таъминлаш; пудратчининг буюртмачилар билан ... муддатлари бўйича ҳисоб-китобларни, ускуналарни ва махсус материалларни келишиб олинган қўшма графикларда кўрсатилган муддатларда етказиб беришни таъминлаши лозим. Темир йўл бўлимларининг кучи ва маблағлари билан шу муддат ичида Тахиатош станциясидан Амударё орқали ўтадиган темир йўлгача бўлган линиянинг 5 километрли мавжуд участкаси реконструкция қилинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қорақалпоғистон область партия комитетига:

— Тахиатош — Нукус темир йўл линияси қурилишида область партия комитети бошчилигида қурилиш штабини ташкил қилиш;

— қурилишнинг кадрлар, транспорт воситалари ва маҳаллий бинокорлик материаллари билан қурилишга зарур ёрдам кўрсатиш; қурувчиларга маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишни таъминлаш;

— қурилиш ишида қатнашаётган коммунистлардан партия ташкилотини тузиб, оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни ўтказишда, ана шу линияни белгиланган муддатларда ишга тушириш учун социалистик мусобақани авж олдиришда унга мунтазам равишда кўпроқ ёрдам бериш вазифасини топширди.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига қурилиш ишларининг ва Тахиатош — Нукус янги темир йўл линиясини муддатдан илгари ишга тушириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақанинг боришига бағишланган махсус материалларни мунтазам равишда эълон қилиш ҳамда эшиттириб бориш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, Қорақалпоғистон Автоном республикасининг партия, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари Тахиатош — Нукус темир йўл линияси қурувчилари коллективларига катта ёрдам берадилар ҳамда бу йўлни муддатидан илгари ишга тушириш учун бутун куч ва тажрибаларини биргаликда сарфлайдилар, бу эса КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни амалга ошириш учун қўшилган муносиб ҳисса бўлади.

ПОЙТАХТ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЖАНГОВАР ОТРЯДИ

МОСКВА ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ XXI КОНФЕРЕНЦИЯСИ

90 мингдан ортиқ пойтахт коммунистлари отрядининг энг яхши вакиллари 14 март эрталаб Союзлар уйининг колонна залига тўпланишди. КПСС Москва шаҳар ташкилотининг бу ерда очилган XXI конференцияси делегатлари партия XXIV съезди қарорларини бажариш борасида ҳисобот даврида қилинган ишларни муҳокама қилмоқдалар.

Конференция делегатлари А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин конференцияни очар экан, ҳозир мажлисда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга самимий табрик йўллади. Конференция делегатлари XXI конференция номидан муваффақиятлар тилашни сўраганларини айтди. Бу сўзлар гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Делегатлар ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини конференциянинг Фахрий президиумига бир овоздан сайладилар.

Сўнгра конференциянинг раҳбар органлари ва иш тартиби тасдиқланди.

Конференцияда КПСС Москва шаҳар комитетининг ҳисоботини, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг ҳисоботини муҳокама қилади, КПСС Москва шаҳар комитетининг ва ревизия комиссиясининг янги составини сайлайди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин шаҳар комитети номидан ҳисобот доклади қилди.

(ТАСС).

ЎРТОҚ А. Н. КОСИГИН МАГАДАНДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

МАГАДАН, 14 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин уч кун Магадан областида бўлди. У область марказида ва баъзи районларда бўлиб, бир қанча саноат корхоналарининг, лойиҳалаш институтлари ва маданий-маиший муассасаларнинг ишлари билан танишди.

Ўртоқ А. Н. Косигин КПСС область комитети бюросининг аъзолари билан Колима ва Чукотка партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, мутахассислар билан учрашди. Шу суҳбатлар чоғида ўртоқ А. Н. Косигин партия XXIV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми томонидан қўйилган иқтисодий ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга совет Узоқ Шарқи меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирди.

Ўртоқ А. Н. Косигин ва унга ҳамроҳ бўлган кишилар бугун Магадандан Якутия АССРга жўнаб кетдилар.

ҚЎРИҚ ЕРЛАРНИ ЗАБТ ЭТУВЧИЛАР БАЙРАМИГА

ОЛМАОТА, 14 март. (ТАСС). Қўриқ ерлар ўзлаштирилганлигининг 20 йиллиги тантаналарида қатнашиш учун қуйидаги иттифоқдош республикалар ва областлар делегациялари бу ерга келишди: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев бошлиқ Россия Федерацияси делегацияси; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий бошлиқ Украина ССР делегацияси; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров бошлиқ Белоруссия ССР делегацияси; КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошлиқ Ўзбекистон ССР делегацияси; Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. Бодюл бошлиқ Молдавия ССР делегацияси; Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев бошлиқ Қирғизистон ССР делегацияси; Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расулов бошлиқ Тожикистон ССР делегацияси; Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров бошлиқ Туркманистон ССР делегацияси.

Москва шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. К. Мельниченко бошлиқ Ватанимиз пойтахти Москва делегацияси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов бошлиқ Ленинград шаҳар ва областининг делегацияси; РСФСРдаги бир қанча ўлка, область ва автоном республикаларнинг, чунончи, КПСС ўлка комитетининг биринчи секретари А. В. Георгиев бошлиқ Олтой ўлкасининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари С. С. Авраменко бошлиқ Амур областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари М. З. Шакиров бошлиқ Бошқирдистон АССРнинг; КПСС область комитетининг биринчи секретари Л. С. Куличенко бошлиқ Волгоград областининг; КПСС ўлка комитетининг биринчи секретари П. С. Федирко бошлиқ Красноярск ўлкасининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари Ф. К. Князев бошлиқ Курган областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари Ф. С. Горячев бошлиқ Новосибирск областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари С. И. Манякин бошлиқ Омск областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари А. В. Коваленко бошлиқ Оренбург областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари И. А. Бондаренко бошлиқ Ростов областининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари А. И. Шибаев бошлиқ Саратов областининг; КПСС ўлка комитетининг биринчи секретари М. С. Горбачев бошлиқ Ставрополь ўлкасининг; КПСС область комитетининг биринчи секретари Ф. А. Табеев бошлиқ Татаристон АССРнинг; КПСС область комитетининг биринчи секретари М. Г. Воропаев бошлиқ Челябинск областининг делегациялари ҳам Олмаотага келишди.

Қўриқ ерни забт этганлар байрамида қатнашиш учун келган Ленин комсомоли делегациясига ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников бошчилик қилмоқда.

Ж. ПОМПИДУНИНГ ЖУРНАЛИСТЛАРГА БЕРГАН БАЁНОТИ

ПИЦУНДА, 13 март. (ТАСС). Франция Президенти Ж. Помпиду Парижга учиб кетиш олдидан совет ва чет эл журналистларига баёнот берди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан ҳозиргина тамомланган суҳбатларнинг якунларига баҳо бериб, у маслаҳатлашув ва фикрлашувлар дўстлик, бир-бирига ишонч, ҳурмат самимият ва реализм асосида ўтганлигини уқтириб ўтди. Бу учрашув бундан илгари бир неча марта бўлиб ўтган ва келажакда ҳам бўладиган ғайри расмий тарзда ўтди.

Биз суҳбатларда Франция билан СССР ўртасидаги бевосита икки томонлама сиёсий руҳдаги масалаларга алоҳида эътибор бердик. Биз иқтисодий, техникавий ва айниқса илмий соҳалардаги ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини муҳокама қилдик.

Ж. Помпиду таъкидлаб ўтдики, мен ва Л. И. Брежнев икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтиришни шу музокараларнинг энг муҳим мақсади, деб ҳисобладик. Ҳар икки томон ҳам умидворлик ва холис ниятда эканлигини кўрсатди. Биз, шунингдек бошқа проблемалар хусусида ҳам — Европадаги ишлар ҳақида, жаҳондаги ишлар тўғрисида, масалан, БМТ Бош Ассамблеясининг келгуси сессиясида қандай позицияни тутишимиз тўғрисида, Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олдик.

Аммо биз Европадаги хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган кенгашга ҳаммадан кўпроқ эътибор бердик, деб сўзини давом эттирди Франция Президенти. Биз бир қанча моддалар ва принциплар тўғрисида бир фикрга келдик. Совет Иттифоқи билан Франция бу йўлда мавжуд қийинчиликларни бартараф этиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишга қарор берганлиги ва яхши ниятда эканлигини таъкидлади. Ҳар икки томон, деди Ж. Помпиду, принципиал масалалар хусусида ўзаро келишувга эришиш ва шу билан кескинликни камайтириш соҳасида мавжуд бўлган ва тобора кенгайиб бораётган жараёнга муҳим ҳисса қўшиш билангина чекланиб қолмай, шу билан бирга қитъамизда мустаҳкам тинчликка эришишга қатъий қарор берди.

Ж. Помпиду ўз сўзининг охирида шу суҳбатларнинг моҳиятидан, яъни Франция билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳамкорлик ҳамда дўстлик тарихдан, территориямизнинг яқинлигидан, Генерал де Голлнинг ҳаракатларидан ва шундан кейин Совет раҳбарлари ҳам, Франция раҳбарлари ҳам давом эттириб келган ишлардан келиб чиқадиган муҳим хулосага журналистларнинг эътиборини жалб этди. Бу сиёсат ва бу ҳамкорлик, деди у, ҳар иккала мамлакатнинг бахт-саодати учун ва Европадаги аҳволни мустаҳкамлаштириш йўлида янада кенгайиб, мустаҳкамланаверади.

Ж. Помпиду ўзининг Совет Иттифоқига расмий визит билан келишга таклиф қилинганлигини Л. И. Брежнев такрорлаганлигини айтди.

Ж. ПОМПИДУ ПАРИЖГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ПАРИЖ, 14 март. (ТАСС). Франция Президенти Ж. Помпиду кеча кечқурун СССРдан Парижга қайтиб келди. Бу ерда у КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан учрашиб, суҳбатлашди. Франция ташқи ишлар министри М. Жобер ва президентга ҳамроҳ бўлган бошқа кишилар ҳам Парижга қайтиб келишди.

МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛИШДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, Совет Иттифоқининг Франциядаги элчиси С. В. Червоненко, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва А. И. Блатов 13 мартда Москвага қайтиб келишди. Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан Франция Республикаси Президенти Ж. Помпидунинг Пицундадаги учрашувида қатнашган эдилар.

(ТАСС).

МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимларининг 12 март куни Москвада тамом бўлган республика кенгаши КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида Россия Федерациясидаги мелиорация қилинган ерлар самарадорлигини ошириш йўлларини муҳокама қилди.

Докладчилар — РСФСР министрлари Л. Я. Флорентьев билан К. С. Корнев ва сўзга чиққан нотиқлар шуни таъкидладиларки, ерларни мелиорациялаш партиянинг мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантириш суръатларини жадаллаштириш соҳасидаги узоқ муддатга мўлжалланган программасининг таркибий қисмларидан биридир. КПСС Марказий Комитети, — Совет ҳукумати муттасил мўл ҳосил олишнинг шу резервига жуда катта аҳамият бермоқдалар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев нутқ сўзлади.

Кенгашда баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига мактуб қабул қилинди.

(ТАСС).

БУТУНАРМИЯ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

13 мартда катта Кремль саройида Бутунармия комсомол ташкилотлари секретарларининг кенгаши очилди.

Кенгаш президиумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов, СССР ички ишлар министри Н. А. Шчелоков, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосарлари Совет Иттифоқи Маршали И. И. Якубовский ва Армия Генерали В. Г. Куликов, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи Армия Генерали А. А. Епишев, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Армия Генерали С. Л. Соколов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари ва бошқа ҳарбий бошлиқлар ўтиришибди.

Кенгаш аҳли ғоят баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини Фахрий президиумга сайлади.

Кенгашда А. А. Гречко доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи, Армия Генерали А. А. Епишев, Германиядаги Совет қўшинлари группасининг бош қўмондони, Армия Генерали Е. Ф. Ивановский, комсомол ташкилотларининг секретарлари ва комсомолнинг бошқа ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш 14 мартда ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС).

БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛНИНГ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ

Бутун совет халқи билан биргаликда Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам беш йилликнинг учинчи йилини муваффақиятли якунладилар. Республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда айниқса улкан ютуқлар қўлга киритилди.

Республика қишлоқ меҳнаткашлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 1973 йилда пахта, ғалла, сабзавот, гўшт, сут ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришга эришдилар. [illegible] КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон КП XVIII съезди томонидан қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Республика пахтакорлари [illegible] КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга берган ваъдаларини шараф билан уддаладилар.

[illegible]

Қорақалпоғистон АССР хўжаликлари давлатга 339, Андижон области — 588, Фарғона — 553, Самарқанд — 483, Сурхондарё — 440, Наманган — 424, Тошкент — 417, Бухоро — 402, Хоразм — 379, Қашқадарё — 317, Сирдарё — 311 [illegible]

[illegible]

Улар ўртоқ Л. И. Брежневнинг [illegible]

[illegible]

5. Сабзавот, картошка, полиз экинлари, мева ва узум ҳосилдорлигини янада ошириш, уларни етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун қатъий кураш олиб борамиз.

Колхоз ва совхозларда 850 минг тонна сабзавот, 232 минг тонна картошка, 505 минг тонна полиз маҳсулотлари, 232 минг тонна мева, 310 минг тонна узум етиштирамиз.

Ҳамма категориялардаги хўжаликлар бўйича давлатга 922 минг тонна сабзавот, 100 минг тонна картошка, 450 минг тонна полиз маҳсулотлари, 155 минг тонна мева, 239 минг тонна узум сотамиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кўпайтирамиз, уларни сифатли парвариш қилишни таъминлаймиз.

6. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш мақсадида колхоз ва давлат хўжаликларида 1974 йилнинг охирига бориб қорамолларни 1430 минг бошга, шу жумладан сигирларни 394 минг бошга, чўчқаларни 336 минг бошга, қўй ва эчкиларни 7200 минг бошга ҳамда катта ёшдаги паррандаларни 6500 минг бошга етказамиз. Чорва моллар ва паррандаларни боқиш, сақлаш ва парвариш қилишни яхшилаймиз ҳамда шу асосда уларнинг маҳсулдорлигини оширамиз. Ҳар бир соғин сигирдан 2000 килограммга етказиб сут соғиб оламиз, ҳар бир товуқдан 145 дона тухум оламиз.

Чорва молларни йил бўйи боқиб семиртириш ва ёзда яйратиб боқишни йўлга қўямиз ҳамда гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг ўртача вазнини 360 килограммга, чўчқаларни — 115 килограммга, қўйларни — 45 килограммга етказамиз. Ҳар 100 сигирдан камида 80 та бузоқ, ҳар 100 қўйдан 115 та қўзи ва ҳар 100 она чўчқадан 2300 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Колхоз ва совхозларда ҳамда бошқа давлат хўжаликларида 218 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 638 минг тонна сут, 603 миллион дона тухум, 16,2 минг тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 180 минг тонна гўшт, 455 минг тонна сут, 490 миллион дона тухум, 23,7 минг тонна жун сотамиз.

Колхоз ва совхозларда йилқичиликни, қуёнчиликни, асаларичиликни ривожлантириш учун барча зарур чораларни кўрамиз. Чорвачиликда наслчилик ишини яхшилаймиз, фермаларда сунъий урчитиш ишларининг ҳамда барча ветеринария-профилактика тадбирларининг ўз вақтида ўтказилишини йўлга қўямиз, намунали санитария тартибини ўрнатамиз.

Чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирларни бажаришга эришамиз, жамоат чорва моллари ва паррандаларини зарур миқдорда юқори сифатли ва хилма-хил озуқалар билан таъминлаймиз. Кўкат озуқа ва силос учун етиштирилган маккажўхори ҳамда оқжўхорининг ҳосилини гектаридан камида 350 центнерга етказамиз, суғориладиган ерлардаги эски бедапоялардан 120 центнердан беда оламиз. Барча озуқабоп экинларни ўз вақтида ва қисқа муддатларда йиғиб оламиз ҳамда 4200 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 3500 минг тонна силос, 1800 минг тонна сенаж бостирамиз, 100 минг тонна витамин уни ва донадор озуқа тайёрлаймиз.

Чорвачиликда бундан кейин ҳам техника тараққиётига эришишни таъминлаймиз. Фермаларда комплекс механизациялашни ва электрлаштиришни жорий этамиз, юқори сифатли маҳсулот олинишига эришамиз, унинг таннархини арзонлаштирамиз.

7. 22 минг тонна пилла етиштириб давлатга сотамиз. Ипак қурти боқишнинг илғор усулларини бундан буён ҳам жорий қила берамиз, пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаймиз.

8. Колхоз жамоат маблағларининг юқори самарали фойдаланилишига, колхоз Уставига ва давлат интизомига қатъий риоя қилинишига эришамиз. Иқтисодий ишнинг, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг форма ва методларини бундан буён ҳам муттасил такомиллаштира берамиз. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларида меҳнат унумдорлигини оширишга эришамиз.

Мажбуриятларни бажариш учун курашда қардош пахтакор республикаларнинг анъанавий социалистик мусобақаси ғоят катта роль ўйнайди. Бизнинг буюк кўп миллатли мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги рамзи ҳисобланган бу мусобақа мавжуд ҳамма резерв ва имкониятлардан яна ҳам тўла фойдаланишни таъминлашга ёрдам беради.

Биз, пахтакорлар ва Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари мусобақадош биродарларимиз — Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида янги меҳнат ғалабаларига эришиш учун бу анъанавий мусобақани давом эттиришга чақирамиз. Биз зиммамизга ҳар бир область ва Қорақалпоғистон АССР бўйича қуйидаги натижаларга эришиш мажбуриятини оламиз.

Қорақалпоғистон АССР бўйича

Гектаридан камида 28 центнердан пахта ҳосили оламиз, 340 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

25 минг гектар майдонга чигитни аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкаларда экамиз, 40 минг гектар майдонга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 34 минг гектар майдондаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 215 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

9832 гектар ерни, шу жумладан колхозлар маблағлари ҳисобига 400 гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, 4650 гектар ерни капитал текислаймиз, 14,5 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

206 минг тонна дон, шу жумладан 137,9 минг тонна шоли, 66 минг тонна маккажўхори ва оқжўхори, 6,7 минг тонна картошка, 27,6 минг тонна сабзавот, 36,6 минг тонна полиз маҳсулотлари, 5,2 минг тонна ҳўл мева, 1 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 9,6 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 28,2 минг тонна сут, 8,6 миллион дона тухум, 718 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 106 минг тонна дон, шу жумладан 102 минг тонна шоли, 2 минг тонна картошка, 22,9 минг тонна сабзавот, 30 минг тонна полиз маҳсулотлари, 3 минг тонна ҳўл мева, 600 тонна узум, 11,4 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 21,7 минг тонна сут, 18,1 миллион дона тухум, 1620 тонна жун, 750 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларида қорамоллар сонини йил охиригача 160 минг бошга, шу жумладан сигирларни 42 минг бошга, чўчқаларни 8,6 минг бошга, қўй ва эчкиларни 430 минг бошга, етук паррандаларни 360 минг бошга етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 1500 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 120 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг тирик вазнини 350 килограммга, чўчқани 115 килограммга, қўй ва эчкиларни 44 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз; ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2000 та бола, ҳар юз бош совлиқ ва она эчкидан 120 та қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз. Уларни яхшилаб парваришлаймиз, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 100 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан 350 центнер силосбоп кўкпоя ҳосили оламиз. 350 минг тонна силос бостирамиз, 360 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 150 минг тонна сенаж ва 9 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Андижон области бўйича

Гектаридан камида 32,6 центнер пахта ҳосили оламиз ва 600 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

30 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда ташлайдиган сеялкалар билан экамиз. 50 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 40 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз, камида 360 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

4250 гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шундан 300 гектари колхозлар ҳисобига ўзлаштирилади, 2500 гектар ерни капитал текислаймиз, 6 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 111 минг тоннага, шу жумладан шолини 13,8 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 74 минг тоннага етказамиз, 5,6 минг тонна картошка, 59 минг тонна сабзавот, 32 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 24 минг тонна ҳўл мева, 13,6 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 17,5 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 62 минг тонна сут, 26,2 миллион дона тухум, 466 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 31 минг тонна дон, шу жумладан 10 минг тонна шоли, 2,7 минг тонна картошка ва 74,5 минг тонна сабзавот, 15,2 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 15,8 минг тонна ҳўл мева, 11 минг тонна узум, 9,4 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 39 минг тонна сут, 16 миллион дона тухум, 900 тонна жун, 3500 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 107 минг бошга, шу жумладан сигирлар сонини 34 минг бошга, чўчқаларни 14 минг бошга, қўй ва эчкиларни 263 минг бошга, етук паррандалар сонини 300 мингтача етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 1900 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 150 дона тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамол вазнини 400 килограммга, чўчқани 115 килограммга, қўй ва эчкини эса 44 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 90 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2400 та бола, ҳар 100 совлиқ ва она эчкидан 115 та қўзи ҳамда улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 150 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 550 центнер силосбоп кўкпоя ҳосили оламиз. 350 минг тонна силос бостирамиз, 260 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 150 минг тонна сенаж, 6 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак экинлари етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Бухоро области бўйича

Гектаридан камида 30,7 центнер пахта ҳосили оламиз, 500 минг тонна ва шу жумладан 11 минг тонна ингичка толали пахта етиштириб давлатга сотамиз.

20 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз. 54 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 35 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 244 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

6550 гектар янги суғориладиган ерни экишга тайёрлаймиз, шундан 1900 гектари колхозлар ҳисобига ўзлаштирилади, 2400 гектар ерни капитал текислаймиз, 16650 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 93 минг тоннага, шу жумладан маккажўхори ва оқжўхорини 71 минг тоннага етказамиз, 4 минг тонна картошка, 51 минг тонна сабзавот, 38,3 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 9,3 минг тонна ҳўл мева, 22,3 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва совхозларда 28,6 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 47,2 минг тонна сут, 87,3 миллион дона тухум, 4550 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 19 минг тонна дон, 500 тонна картошка, 40 минг тонна сабзавот, 18,8 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 7,5 минг тонна ҳўл мева, 24 минг тонна узум ,23,5 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 37,5 минг тонна сут, 61 миллион дона тухум, 6010 тонна жун ва 3000 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 113,7 минг бошга, шу жумладан сигирларни 30,3 минг бошга, чўчқаларни 13,5 минг бошга, қўй ва эчкиларни 1900 минг бошга, етук паррандаларни 747 минг бошга етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 1700 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 160 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 350 килограммга, чўчқаларни 115 килограммга, қўй ва эчкиларни 45 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 85 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2550 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 120 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва озуқабоп оралиқ экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 120 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 350 центнер кўкпоя ҳосили оламиз.

307 минг тонна силос бостирамиз, 430 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 115 минг тонна сенаж, 9 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Жиззах области бўйича

Гектаридан камида 25,7 центнер пахта ҳосили оламиз ва 300 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотамиз.

100 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз, 110 минг гектар майдонга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 117 минг гектардаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 220 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

20,7 минг гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шундан 400 гектари колхозлар ҳисобига ўзлаштирилади, 360 гектар ерни капитал текислаймиз.

Дон етиштиришни 232,9 минг тоннага, шу жумладан маккажўхори ва оқжўхори донини 40,9 минг тоннага етказамиз, 13,7 минг тонна картошка, 20 минг тонна сабзавот, 55,7 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 6 минг тонна ҳўл мева, 15,8 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 16,8 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 23 минг тонна сут, 31,3 миллион дона тухум, 1709 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 119,4 минг тонна дон, 2,7 минг тонна картошка, 25,2 минг тонна сабзавот, 95 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 3 минг тонна ҳўл мева, 9 минг тонна узум, 16 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 17,5 минг тонна сут, 30 миллион дона тухум, 2500 тонна жун, 266 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 61,6 минг бошга, шу жумладан сигирларни 16,7 минг бошга, чўчқаларни 60 минг бошга, қўй ва эчкиларни 637 минг бошга, етук паррандаларни 456 мингтага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 2100 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 144 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 350 килограммга, чўчқаларни 110 килограммга, қўй ва эчкиларни 44 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 3000 та бола; ҳар 100 совлиқ ва эчкилардан 115 та қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, озуқабоп аралаш, такрорий ва оралиқ экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 100 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 350 центнер силосбоп кўкпоя ҳосили оламиз. 90 минг тонна силос бостирамиз, 260 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 50 минг тонна сенаж, 4000 тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Қашқадарё области бўйича

Гектаридан камида 29,2 центнер пахта ҳосили оламиз, 370 минг тонна, шу жумладан 49 минг тонна ингичка толали пахта етиштириб давлатга сотамиз.

35 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкаларда экамиз, 50 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз, 37 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 170 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

28855 гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шундан 400 гектари колхозлар ҳисобига ўзлаштирилади, 2500 гектар ерни капитал текислаймиз, 15,3 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

УЛКАН МАРРАЛАРИ

1974 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Дон етиштиришни 279 минг тоннага, шу жумладан маккажўхори ва оқжўхорини 63 минг тоннага етказамиз, 21,9 минг тонна картошка, 56,1 минг тонна сабзавот, 43,5 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 16 минг тонна ҳўл мева ва 19,6 минг тонна узум, 600 тонна тамаки етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 41 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 45 минг тонна сут, 32 миллион дона тухум, 2660 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 129 минг тонна дон, 2 минг тонна картошка, 38,4 минг тонна сабзавот, 26 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 8,5 минг тонна ҳўл мева, 14,5 минг тонна узум, 20,2 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 33 минг тонна сут, 30 миллион дона тухум, 3770 тонна жун ва 1390 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 139,7 минг бошга, шу жумладан сигирларни 36,9 минг бошга, чўчқаларни 30 минг бошга; қўй ва эчкиларни 1090 минг бошга, етук паррандаларни 600 минг бошга етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 1700 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 120 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 350 килограммга, чўчқаларни 110 килограммга, қўй ва эчкиларни 45 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 86 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2000 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 120 та қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парваришлаймиз, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 100 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 420 центнер силосбоп кўкпоя ҳосили оламиз.

250 минг тонна силос бостирамиз, 550 минг тонна дағал хашак, шу жумладан, 170 минг тонна сенаж, 10 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштиришни ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини ўз вақтида жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларимиз кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Наманган области бўйича

Гектаридан камида 33,8 центнер пахта ҳосили оламиз ва 450 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотамиз.

30 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз, 45 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз, 40 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 260 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

4795 гектар ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шундан 900 гектари колхозлар ҳисобига ўзлаштирилади, 2 минг гектар ерни капитал текислаймиз. 6,5 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 125 минг тоннага, шу жумладан шолини 12,5 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 77 минг тоннага етказамиз. 12 минг тонна картошка, 55,7 минг тонна сабзавот, 83 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 23,2 минг тонна ҳўл мева, 17 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 14 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 48,5 минг тонна сут, 22 миллион дона тухум, 495 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 35 минг тонна дон, шу жумладан, 9 минг тонна шоли, 4 минг тонна картошка, 60 минг тонна сабзавот, 12,9 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 16,5 минг тонна ҳўл мева, 18 минг тонна узум, 6,9 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 31,2 минг тонна сут, 16 миллион дона тухум, 785 тонна жун ва 2270 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 90,6 минг бошга, шу жумладан сигирларни 27,8 минг бошга, чўчқаларни 10,7 минг бошга, қўй ва эчкиларни 378 минг бошга, етук паррандаларни 580 минг бошга етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 1900 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 125 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 400 килограммга, чўчқани 110 килограммга, қўй ва эчкиларни эса 40 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 90 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2200 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 110 та қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 120 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 450 центнер кўкпоя ҳосили оламиз.

300 минг тонна силос бостирамиз, 300 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 150 минг тонна сенаж, 6 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Самарқанд области бўйича

Гектаридан камида 28,7 центнер пахта ҳосили оламиз ва 500 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

24 минг гектар майдонга чигитни аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз, 66 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 100 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 350 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

11 минг 393 гектар, шу жумладан колхозлар маблағи ҳисобига 1500 гектар суғориладиган янги ерни ўзлаштирамиз, 1640 гектар ерни капитал текислаймиз, 2700 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 261 минг тоннага, шу жумладан шолини 9 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 75 минг тоннага етказамиз, 40 минг тонна картошка, 162 минг тонна сабзавот, 58 минг тонна полиз экинлари маҳсулотлари, 37 минг тонна ҳўл мева, 110 минг тонна узум, 19,5 минг тонна тамаки етиштирамиз.

Колхоз ва совхозларда 29,4 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 82,4 минг тонна сут, 55 миллион дона тухум, 2232 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 102 минг тонна дон, шу жумладан 6 минг тонна шоли, 15 минг тонна картошка, 150 минг тонна сабзавот, 35 минг тонна полиз маҳсулотлари, 24 минг тонна ҳўл мева, 68 минг тонна узум, 27 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 60 минг тонна сут, 43 миллион дона тухум, 2910 тонна жун, 3600 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларида қорамоллар сонини йил охиригача 195,3 минг бошга, шу жумладан сигирларни 55,4 минг бошга, чўчқаларни 55,6 минг бошга, қўй ва эчкиларни 882 минг бошга, етук паррандалар сонини 700 минг тага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 1800 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 140 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 350 килограммга, чўчқани 110 килограммга, қўй ва эчкиларни эса 40 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз. Ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2700 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 125 қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз. Уларни яхшилаб парваришлаймиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 100 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 394 центнер кўкпоя ҳосили оламиз.

400 минг тонна силос бостирамиз, 600 минг тонна дағал хашак, шу жумладан 300 минг тонна сенаж ҳамда 30 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Сурхондарё области бўйича

Гектаридан камида 32,7 центнер пахта ҳосили оламиз, 490 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

30 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз, 40 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз, 40 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 235 минг тонна пахтани машиналар билан териб оламиз.

10387 гектар, шу жумладан 1000 гектар ерни колхозлар маблағи ҳисобига ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз. 7050 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 160 минг тоннага, шу жумладан шолини 19 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 68 минг тоннага етказамиз, 16,2 минг тонна картошка, 34,5 минг тонна сабзавот, 30 минг тонна полиз маҳсулотлари, 9,9 минг тонна ҳўл мева, 17,8 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 16,0 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 43 минг тонна сут, 23 миллион дона тухум, 1482 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 59 минг тонна дон, шу жумладан, 13 минг тонна шоли, 2,7 минг тонна картошка, 35 минг тонна сабзавот, 21,1 минг тонна полиз маҳсулотлари, 6,8 минг тонна ҳўл мева, 12,4 минг тонна узум, 15,7 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 30 минг тонна сут, 18,5 миллион дона тухум, 1840 тонна жун, 850 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 122,1 минг бошга, шу жумладан сигирларни 30 минг бошга, чўчқаларни 33,4 минг бошга, қўй ва эчкиларни 686 минг бошга, етук паррандаларни 500 минг тага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 1700 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 130 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 350 килограммга, чўчқаларни 115 килограммга, қўй ва эчкиларни 45 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2600 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 116 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парваришлаймиз, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 140 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 400 центнер кўкпоя ҳосили оламиз. 250 минг тонна силос бостирамиз. 450 минг тонна дағал-хашак, шу жумладан 160 минг тонна сенаж, 11 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Сирдарё области бўйича

Гектаридан камида 25,4 центнер пахта ҳосили оламиз ва 330 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

90 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкада экамиз. 125 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз, 120 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз, камида 245 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

6925 гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шу жумладан 800 гектарини колхозлар ҳисобига ўзлаштирамиз. 2150 гектар ерни капитал текислаймиз. 10348 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 102,8 минг тоннага, шу жумладан шолини 32,4 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 40,9 минг тоннага етказамиз, 5,5 минг тонна картошка, 19,1 минг тонна сабзавот, 74,3 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 9,3 минг тонна ҳўл мева, 7,1 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 7 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 36,1 минг тонна сут, 23 миллион дона тухум, 48 тонна жун етиштирамиз. Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 42,6 минг тонна дон, шу жумладан 25 минг тонна шоли, 1 минг тонна картошка, 29 минг тонна сабзавот, 65,3 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 7 минг тона ҳўл мева, 7 минг тонна узум, 6 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 24 минг тонна сут, 20 миллион дона тухум, 401 тонна жун ва 297 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 52,1 минг бошга, шу жумладан сигирларни 15,4 минг бошга, чўчқаларни 26,2 минг бошга, қўй ва эчкиларни 23 минг бошга, етук паррандалар сонини 303 мингтага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 2650 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 135 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 410 килограммга, чўчқани 115 килограммга, қўй ва эчкиларни эса 40 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2400 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 102 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-ҳашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 100 центнергача пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 350 центнер кўкпоя оламиз. 180 минг тонна силос бостирамиз. 160 минг тонна дағал хашак, 70 минг тонна сенаж ва 5 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Тошкент области бўйича

Гектаридан камида 30 центнер пахта ҳосили оламиз ва 420 минг тонна пахта тайёрлаб давлатга сотамиз.

50 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда ташлайдиган сеялкада экамиз. 82 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 75 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 300 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

6538 гектар ерни ўзлаштириб қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шу жумладан 900 гектарини колхозлар ҳисобига ўзлаштирамиз. 1500 гектар ерни капитал текислаймиз. 9520 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 215 минг тоннага, шу жумладан шолини 47,5 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 73 минг тоннага етказамиз, 81 минг тонна картошка, 293 минг тонна сабзавот, 70 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 67,5 минг тонна ҳўл мева, 70 минг тонна узум, 250 минг тонна каноппоя етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 30,7 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 119,3 минг тонна сут, 176,3 миллион дона тухум, 1050 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 93 минг тонна дон, шу жумладан 35 минг тонна шоли, 52,6 минг тонна картошка, 340 минг тонна сабзавот, 69,3 минг тонна полиз экинлари маҳсулотлари, 45,5 минг тонна ҳўл мева, 59 минг тонна узум, 26,2 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 88,2 минг тонна сут, 155 миллион дона тухум, 1520 тонна жун ва 1560 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 148,2 минг бошга, шу жумладан сигирларни 52,5 минг бошга, чўчқаларни 82,5 минг бошга, қўй ва эчкиларни 456 минг бошга, етук паррандаларни 1526 минг бошга етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан ўрта ҳисобда 2750 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 178 дона тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 400 килограммга, чўчқани 115 килограммга, қўй ва эчкиларни 50 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 90 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2400 бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 100 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 150 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 400 центнер кўкпоя ҳосили оламиз. 450 минг тонна силос бостирамиз, 400 минг тонна дағал хашак, 200 минг тонна сенаж ва 12 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Фарғона области бўйича

Гектаридан камида 31,8 центнер пахта ҳосили оламиз ва 600 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотамиз.

30 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда ташлайдиган сеялкада экамиз. 30 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз, 40 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 300 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

6640 гектар ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз, шу жумладан 900 гектарини колхозлар ҳисобига ўзлаштирамиз. 2000 гектар ерни капитал текислаймиз, 16700 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 110 минг тоннага, шу жумладан шолини 9,1 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 73 минг тоннага етказамиз, 26 минг тонна картошка, 74 минг тонна сабзавот, 41,5 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 27 минг тонна ҳўл мева ва 13,2 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 17,1 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 71 минг тонна сут, 76,9 миллион дона тухум, 457 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 22 минг тонна дон, шу жумладан 6 минг тонна шоли, 15 минг тонна картошка, 88 минг тонна сабзавот, 22 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 16 минг тонна ҳўл мева, 15 минг тонна узум, 11,5 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 50,5 минг тонна сут, 58 миллион дона тухум, 950 тонна жун ва 4800 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларида қорамоллар сонини йил охиригача 137 минг бошга, шу жумладан сигирларни 42,2 минг бошга, чўчқаларни 9 минг бошга, қўй ва эчкиларни 275 минг бошга, етук паррандалар сонини 663 мингтага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 1900 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 165 та тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 400 килограммга, чўчқани 110 килограммга, қўй ва эчкиларни эса 50 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 90 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2300 та бола, ҳар 100 бош совлиқ ва она эчкидан 105 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз. Такрорий, аралаш ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 110 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 413 центнер кўкпоя ҳосили оламиз, 400 минг тонна силос бостирамиз. 300 минг тонна дағал хашак, шу жумладан, 160 минг тонна сенаж ва 7 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

Хоразм области бўйича

Гектаридан камида 38,5 центнер пахта ҳосили оламиз ва давлатга 410 минг тонна пахта сотамиз.

12 минг гектар майдонга чигитни белгиланган миқдорда ташлайдиган сеялкада экамиз. 33 минг гектар ерга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 16 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз, камида 225 минг тонна пахтани машинада териб оламиз.

5228 гектар янги суғориладиган ерни, шу жумладан 1500 гектарини колхозлар ҳисобига ўзлаштирамиз. 1,5 минг гектар ерни капитал текислаймиз, 10632 гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Дон етиштиришни 105 минг тоннага, шу жумладан шолини 42 минг тоннага, маккажўхори ва оқжўхорини 60 минг тоннага етказамиз, 9,3 минг тонна картошка, 31,2 минг тонна сабзавот, 35 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 2,7 минг тонна ҳўл мева, 2,7 минг тонна узум етиштирамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида 8,5 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 33,6 минг тонна сут, 32,1 миллион дона тухум, 441 тонна жун етиштирамиз.

Ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 42 минг тонна дон, шу жумладан 38 минг тонна шоли, 600 тонна картошка, 20 минг тонна сабзавот, 23,5 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 2 минг тонна ҳўл мева, 1,6 минг тонна узум, 6,2 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 24,6 минг тонна сут, 27,4 миллион дона тухум, 720 тонна жун ва 1600 тонна пилла сотамиз.

Жамоат хўжаликларидаги қорамоллар сонини йил охиригача 105 минг бошга, шу жумладан сигирларни 30 минг бошга, чўчқаларни 5 минг бошга, қўй ва эчкиларни 200 минг бошга, етук паррандаларни 402 мингтага етказамиз.

Ҳар бир соғин сигирдан 1650 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 145 дона тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 400 килограммга, чўчқаларни 120 килограммга, қўй ва эчкиларни 45 килограммга етказамиз.

Подани урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз, ҳар 100 бош сигирдан 80 та бузоқ, ҳар 100 бош она чўчқадан 2200 та бола, ҳар 100 та бош қўй ва эчкидан 115 тадан қўзи ва улоқ оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаймиз, аралаш, такрорий ва оралиқ озуқабоп экинлар етиштиришни кенг йўлга қўямиз, уларни яхшилаб парвариш қиламиз. Эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 120 центнер пичан, маккажўхори ва оқжўхорининг ҳар гектаридан камида 450 центнер кўкпоя ҳосили оламиз. 266 минг тонна силос бостирамиз. 167 минг тонна дағал хашак, шу жумладан, 110 минг тонна сенаж, 3 минг тонна витаминли ун тайёрлаймиз. Ем-хашак етиштириш ва тайёрлашнинг замонавий технологиясини жорий қиламиз.

Боғ ва токзорларни кенгайтирамиз, мавжудларини сифатли парвариш қиламиз.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси бўйича

— саноат маҳсулотларини реализация қилиш планини 25 декабрга бажарамиз, ремонт корхоналарида пландан ташқари 1630 трактор, 105 пахта териш машинаси, 1070 трактор-комбайн двигатели ва 150 автомобиль двигателини ремонтдан чиқарамиз.

— 385 хўжалик, 130 ер қазиш отрядига комплекс техник хизмат кўрсатишни амалга оширамиз; шу жумладан 100 хўжаликда диагностика воситаларидан фойдаланган ҳолда машина-трактор паркига техник хизмат кўрсатишнинг богодухов усулини жорий қиламиз;

— техника хизмати кўрсатиш йиллик планини машина-трактор парки бўйича 101,5, автомобиллар бўйича 102 процент қилиб бажарамиз; 370 қорамол ва 92 паррандачилик фермасини комплекс механизациялаштирамиз, 900 хўжалик чорвачиликда сермеҳнат жараёнларни механизациялаш бўйича ускуналар ва машиналарга техник хизмат кўрсатамиз, ана шу хўжаликлардаги барча механизмларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаймиз;

— техника, ускуна, ўғит, заҳарли химикатлар учун ажратилган фонд ва ресурсларни ва бошқа ишлаб чиқариш-техникавий мақсадларда фойдаланиладиган товарларни ўз вақтида ва тўла равишда ажратиб беришни таъминлаймиз;

— 1974 йилда 800 тонна қора металл ва 340 киловатт-соат электр энергиясини тежаб қолишга эришамиз;

— меҳнат унумдорлигини ремонт заводларида 2,3, устахоналарда 2,1 ва машина-трактор паркларига хизмат кўрсатишда 1,2, автомобилларда 1,4 процентга оширамиз. Ремонт заводларида ва устахоналарда маҳсулот таннархини 0,2 процентга камайтирамиз.

«Главсредазирсовхозстрой» бўйича

237 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотамиз. 207 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз, 129 минг тонна шоли етиштириб, давлатга 95 минг тонна шоли сотамиз. Пахта ва шоли таннархини 3 процент камайтирамиз, совхозларда меҳнат унумдорлигини 5 процент оширамиз.

Пудрат қурилиш-монтаж ишлари ва ялпи маҳсулот етиштириш йиллик планларни муддатидан илгари — 26 декабрга бажарамиз. Ирригация-мелиорация ишлари планини бажаришдан ташқари яна 2000 гектар суғориладиган янги ерлар тайёрлаймиз.

Умумий майдони 340 минг квадрат метрни ташкил қиладиган турар жой бинолари, 5848 ўринли умумтаълим мактаблари (20 августгача), 1810 ўринли болалар муассасаларини муддатидан илгари қуриб битирамиз ва 25 декабргача фойдаланишга топширамиз.

Йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш қувватини 49,5 минг кубметр оширамиз. Илғор технологияни қўлланиш, деталлар конструкциясини осонлаштириш ва исрофгарчиликни камайтириш ҳисобига металл сарфлашни нормадагидан 0,5 процент, цемент ва ёғоч материалларни 1 процент камайтирамиз. Мана шуларнинг ҳисобига 350 тонна металл, 1000 тонна цемент ва 0,5 минг кубметр ёғоч материалларини тежаб қоламиз.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бўйича

Қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини муддатидан илгари — 25 декабргача бажарамиз.

Қурилишда меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқларини 0,5 ва маҳсулот таннархини камайтириш топшириқларини 0,2 процент ошириб бажарамиз.

1974 йил вегетация даврига суғориш системаларини ўз вақтида тайёрлаймиз. Мелиорация хизматини яхшилаймиз.

Пландан ташқари 500 гектар янги суғориладиган ерлар тайёрлаймиз ва 1000 гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз.

Тахиатош гидроузели. Наманган ва Бухоро областларидаги темир-бетон буюмлари заводларини муддатидан илгари, биринчи кварталда фойдаланишга топширамиз.

Хўжаликлараро суғориш ва коллектор-зовур шохобчаларини чўкиндилардан тозалаш учун 52,9 миллион кубметр ҳажмдаги ишларни амалга оширамиз, 2160 гидротехника иншоотларини ремонт қиламиз, 140 та давлат доимий ва 220 та сузувчи насос станцияларини тайёрлаймиз.

Товар маҳсулот реализация қилиш йиллик планини муддатидан илгари — 29 декабргача бажарамиз.

«Узглавводстрой» бўйича

Қурилиш-монтаж ишлари, саноат маҳсулотларини реализация қилиш ҳамда хусусий автотранспортларда юк ташиш планини муддатидан илгари, 25 декабргача адо этамиз, пландан ташқари 5 миллион сўмлик пудрат ишларини бажарамиз ҳамда 500 минг сўмлик саноат маҳсулоти берамиз.

Қурилиш материаллари — 3200 тонна цемент, 300 тонна металл ва 750 кубметр ёғочни иқтисод қиламиз.

Йил охиригача 800 минг сўмлик шартли тежам берадиган рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қиламиз.

Пландан ташқари 500 гектар янги суғориладиган ерни ўзлаштириб, фойдаланишга топширамиз, 2 минг гектар майдоннинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз, 500 гектар қадимдан ишланиб келинаётган ерларда капитал текислаш ишларини амалга оширамиз.

Наманган областида насос станциялари бўлган 43,8 километрли Катта Наманган каналини, Андижон сув омборида йилига 1530 минг кубметр бетон-шағал етказиб берадиган комплекснинг иккинчи навбати қурилишини туғаллаб муддатидан илгари фойдаланишга топширамиз.

Сурхондарё областида Шеробод магистрал каналининг ўнг шохобчасида 5 километр масофадаги ишларни туғаллаймиз.

«Узптицепром» бўйича

— 405 миллион дона тухум ҳамда тирик вазнда 10,85 минг тонна парранда гўшти етиштирамиз. Пландан ташқари 21 миллион дона тухум ва 857 тонна парранда гўшти олишга эришамиз;

— давлатга 350 миллион дона тухум ва 8,8 минг тонна парранда гўшти, пландан ташқари 45 миллион дона тухум ва 935 тонна парранда гўшти сотамиз;

— товуқларнинг йиллик ўртача сонини 2813 мингга етказамиз ва ҳар бир товуқдан пландаги 186 дона ўрнига 190 тадан тухум оламиз;

— етук паррандаларнинг 99 процент ва жўжаларнинг 92 процентининг омон қолишини таъминлаймиз;

— паррандачилик маҳсулотлари етиштириш учун ем сарфини пландагига нисбатан 6, меҳнат сарфини 8 процент камайтирамиз;

— арзон ем ишлаб чиқариш ҳисобига мустаҳкам озуқа базаси яратамиз ва витаминли ўт уни ишлаб чиқаришни 3,65 минг тоннага етказамиз.

«Узптицепром» коллективи фан ютуқлари ва илғор тажрибани қатъият билан жорий этади, ишлаб чиқариш процессларини тўлиқ механизациялаштиради, линияли ва дурагай паррандаларни боқишга ўтишни туғаллайди, паррандаларни боқиш, озиқлантириш ва уларни парвариш қилиш технологиясини янада такомиллаштириш ишларини амалга оширади, ҳар бир хўжаликда аниқ ишлайдиган зооветеринария ишини ташкил этади, озиқ рационининг сифати, паррандаларнинг соғлиғи ва паррандахоналардаги микро иқлим ва ёруғликни текшириб туриш бўйича кундалик назорат олиб боради.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрмон хўжалиги давлат комитети бўйича

— 71 минг гектар майдонга дарахт кўчатлари ўтқазамиз, шундан 47 минг гектарини чўл яйловларни тўлдириш мақсадида колхоз ва совхозларнинг ерларида барпо қиламиз, 1,6 минг гектар майдондаги тоғ ёнбағирларини террасалаймиз, 100 миллион туп кўчат етиштирамиз. Қуёнчилик ва асаларичиликни ривожлантирамиз;

— 405 тонна миқдорида ўрмон дарахтлари уруғи йиғишни таъминлаймиз, 4500 тонна турли хил мева етиштирамиз ва давлатга 4 минг тонна мева сотамиз, халқ истеъмоли молларини тайёрлаш ва реализация қилиш планини 1974 йил 10 декабргача бажарамиз ва 1 миллион 600 минг сўмлик товар ишлаб чиқарамиз;

— Мўйноқда, Жиззах сув омбори атрофидаги меҳнаткашлар дам оладиган зонада 600 гектар майдонда дарахтзорлар барпо қилишга киришамиз. Чорвоқ сув омбори зонасида, Навоий, Зарафшон. Учқудуқ шаҳарларининг атрофида кўкаламзорлаштириш ишларини давом эттирамиз;

— саноат фаолияти бўйича меҳнат унумдорлигини 6 процент, ўрмон хўжалиги бўйича — 3 процент ва қишлоқ хўжалиги бўйича 16 процент ўсишини таъминлаймиз.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги бўйича

— Ун ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини 1974 йил 25 декабргача, омухта-ем ишлаб чиқариш планини 20 декабргача бажарамиз; пландан ташқари 36 минг тонна ун, 50 минг тонна омухта ем ва 4 минг тонна гурунч ишлаб чиқарамиз; ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, янги техникани жорий қилиш ҳисобига саноат маҳсулотининг сифатини яхшилаймиз ва пландан ташқари 300 минг сўмлик жамғарма оламиз;

— 400 та рационализаторлик таклифларини жорий қилиш ҳисобига йил охиригача 250 минг сўм маблағни шартли иқтисод қиламиз;

— меҳнат унумдорлигини 1973 йилдаги даражага нисбатан 1,5 процент оширамиз;

— корхоналарнинг территориясини ободонлаштирамиз; камида 10 минг туп мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазамиз.

Озиқ-овқат саноати министрлиги бўйича

— боғ ва токзорларда агротехника тадбирларини ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказиш ҳисобига 174,6 минг тонна узум, 88,4 минг тонна мева, 121,5 минг тонна сабзавот етиштирамиз ва давлатга 148,8 минг тонна узум, 63,6 минг тонна мева, 104,8 минг тонна сабзавот топширамиз. чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ва давлатга топширишни кўпайтирамиз;

— боғ ва токзорларни тиклаймиз, бунинг учун 1 миллион 100 минг туп ток кўчати ўтқазамиз.

БУ МАЖБУРИЯТЛАР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ 1974 ЙИЛ 11 МАРТДАГИ РЕСПУБЛИКА ҚУРУЛТОЙИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

Тошкент шаҳри.

БЕРДИ КЕРБОБОЕВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

АДАБИЁТИМИЗНИНГ ЗАБАРДАСТ ОҚСОҚОЛИ

БЕРДИ ОҒАМИЗ

Берди Кербобоев туркман совет адабиётига асос солган, кўп миллатли совет адабиётининг оқсоқол адибларидан бири. У ўзининг салкам олтмиш йиллик ижодий фаолияти билан партия ва халқимизга сидқидилдан, астойдил хизмат қилиб келаётган улкан ижод соҳибидир.

Б. Кербобоевнинг «Дадил қадам», «Небит доғ», «Қайғисиз Отабоев» романлари, «Ойсултон» повести, кўплаб шеър ва поэмалари, драматик асарлари умумсовет адабиётига катта ҳисса бўлиб қўшилди. Бу асарлар фақат Иттифоқимиздагина эмас, балки хорижий мамлакатларда ҳам шуҳрат қозонган.

Б. Кербобоев 1894 йилнинг март ойида Тажан районининг Ковкизаранг қишлоғида камбағал деҳқон оиласида дунёга келади. Унинг ёшлик йиллари қишлоқда ўтади. Б. Кербобоев бошланғич таълимни қишлоқдаги эски усулдаги мактабда олиб, кейинчалик таҳсилни Қаҳқа, Тажан, Бухоро мадрасаларида давом эттиради.

У кўпчилик туркман шоирлари сингари адабиёт бўстонига шеър билан кириб келди. Дастлабки шеърларидаёқ советлар мамлакатининг қудратини юксалтиришга бўлган жанговар чақириқ, янгиликни улуғлаш ғоялари етакчилик қила бошлайди.

Шоирнинг 30-йиллар ижодида Ватан, партия, Ленин, дўстлик мавзулари алоҳида бир туркумни ташкил этади.

Туркман совет драматургиясининг пайдо бўлиши ва тараққий этиши ҳам Б. Кербобоевнинг номи билан боғлиқдир. Унинг «Тарякхаш ва табиблар», «Алдоқчи» каби пьесалари туркман совет драматургиясининг илк намуналари ҳисобланади. Драматургнинг «Юксалиш» пьесаси тематикаси ва реалистик образлари жиҳатидан фақат Б. Кербобоев ижодининггина эмас, балки бутун туркман совет драматургиясининг 30-йиллар тараққиёт босқичида жиддий ғалаба деб баҳоланган.

Б. Кербобоевнинг Улуғ Ватан уруши йилларида яратган драматик асарларидан яна бири — унинг «Халқ шоири» пьесасидир. Туркман халқининг асл фарзанди ва улуғ шоири Махтумқули тақдирига бағишланган бу тарихий драма устоз драматург Комил Яшин таржимасида Муқимий номидаги музика театри саҳнасида намойиш этилди.

Б. Кербобоев Улуғ Ватан уруши йилларида адабий фронтнинг кўзга кўринган солдатларидан бири бўлди. Ёзувчи бу йилларда туркман йигитларидан биринчи марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлган Қурбон Дурдининг мардлик ва жасоратини ифодаловчи «Қурбон Дурди», Москва остоналарида бўлган жангларда қаҳрамонлик кўрсатган Айтқули Гелдиев ҳақида «Комиссар Гелдиев», фронт орқасини мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилган туркман хотин-қизларига бағишланган «Ватан қизларига» асарларини яратди.

Б. Кербобоевнинг Давлат мукофоти билан тақдирланган «Ойсултон» повестида пахтадан юқори ҳосил олиш эвазига социалистик Ватаннинг қудратини юксалтириш ишига қалбдан берилган кишилар ҳаёти кўрсатилади.

Туркман совет романчилигининг пайдо бўлиши ва тараққиёт босқичлари ҳақида сўз юритилгудек бўлса, биринчилар қаторида Б. Кербобоевнинг номи тилга олинади. 1940 йилда яратилган «Дадил қадам» романи адабий жамоатчилик томонидан фақатгина Б. Кербобоев ижодида эмас, балки бутун совет прозасида олға ташланган дадил қадам деб тан олинди.

«Дадил қадам» эпопеяси Улуғ Октябрь тонгидаги туркман халқи ҳаётининг турли қирраларини ёритишга бағишланган асар. Романнинг бош мавзуси халқ ва революция масалаларини тасвирлашдан, туркман халқининг революциягача бўлган ҳаёт йўлини, социалистик тузумга эришишдаги курашининг ҳал қилувчи босқичларини кўрсатишдан иборат. Романда бу ғоя бош қаҳрамон Ортиқ образи орқали ифодаланади.

Давлат мукофотига сазовор бўлган «Дадил қадам» романи Б. Кербобоев номини фақат мамлакатимиз халқларигагина эмас, балки чет эл китобхонларига ҳам машҳур этди. Бу асар ўзбек ўқувчиларининг ҳам севимли китобларидан бирига айланиб қолган.

Б. Кербобоев туркман нефтини, унинг фидокор кишилари меҳнатини биринчи бўлиб шарафлаган санъаткордир. Адиб нефтчилар ҳузурида бўлиб, улар меҳнатидан олган таассуротлари асосида «Качалка», «Геолог Оқнабад», «Нефтчи», «Қора олтин», «Баҳор вишка томон бормоқда» каби шеърларини, «Сирли довонда» поэмасини яратади.

1957 йилда «Небит доғ» романи майдонга келади. Асар совет адабиётининг энг яхши асарлари қаторида дунёнинг прогрессив китобхонлари томонидан ҳам яхши кутиб олинган. У румин, болгар, венгер, немис ва инглиз тилларида ҳам босилиб чиққан.

Б. Кербобоев ижодида унинг таржимачилик фаолияти айниқса ибратлидир. Ёзувчи А. С. Пушкиннинг кўпгина шеърларини, «Евгений Онегин» шеърий романини, А. Гайдарнинг бир неча ҳикояларини, Л. Толстойнинг «Ҳожимурод» повестини, А. М. Горькийнинг «Она» романини, Янка Купала шеърларини, Войничнинг «Сўна», М. Шолоховнинг «Очилган қўриқ», М. Иброҳимовнинг «У кунлар келар», Ойбекнинг «Навоий» романларини, Муса Жалилнинг шеърларини, Умар Ҳайём рубоийларини туркман тилига таржима қилган.

Адиб ўзбек совет адабиётининг яқин дўсти, ўзбек халқига ғоят азиз ва севимли ёзувчидир.

Б. Кербобоев мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдек шарафли ишга фақат ижодий фаолияти билангина эмас, балки кўп қиррали ижтимоий ташкилотчилик фаолияти билан ҳам сидқидилдан хизмат қилиб келаётган адиб. У кўп йиллар давомида СССР Ёзувчилар союзининг секретари, Туркманистон Ёзувчилар союзининг раиси, Туркманистон ССР Олий Советининг депутати сифатида катта жамоат ишларини олиб борди. Партия ва ҳукуматимиз Б. Кербобоевнинг адабиёт ва санъат соҳасидаги хизматларини, ижтимоий фаолиятини юксак тақдирлади. У икки марта Ленин ордени, уч марта Меҳнат Қизил байроқ ордени ва бир неча медаллар билан мукофотланди. Унга «Туркманистон халқ ёзувчиси» ва «Туркманистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби» ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвонлар берилди. Бу улкан адиб СССР Давлат ва Махтумқули номидаги республика Давлат мукофотларининг лауреати, Туркманистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси ҳамдир.

Шу кунларда у меҳрибон халқига яна ҳам кўпроқ ғоявий теран, бадиий пишиқ, коммунистик партиявийлик билан йўғрилган, замондошларимизнинг шарафли меҳнати ҳақида бадиий асарлар ёзиш ишқи билан яшамоқда. Ана шундай олижаноб мақсад йўлида Берди оғага ижодий зафарлар ёр бўлсин! Ҳорманг, Берди оға!

К. ҚУРАМБОЕВ,
филология фанлари кандидати.

Берди КЕРБОБОЕВ.

ТУРКМАНИСТОН

Севдим сени юрагимдан,
қонимдан,
Жоним сенга қурбон,
Туркманистон.
Зарурроқсан менга
жисмн-жонимдан,
Дардимга сен дармон
Туркманистон.

Азиз ўлкам, Октябрда
туғилдинг,
Қутлуғ Ленин нури билан
йўғрилдинг.
Келажакка ишонч билан юз
бурдинг,
Қолмади ҳеч армон,
Туркманистон.

Қувончим, бойлигим, сен
хонумоним,
Белимда қувватим, томирда
қоним.
Кўзимнинг нурисан, жисм
аро жоним,
Менга тенгсиз жаҳон,
Туркманистон.

Кремлдан шуъла тушар
йўлингга,
Қардошларинг қувват берар
қўлингга,
Дарё келди беҳад саҳро-
чўлингга,
Келди тенгсиз имкон,
Туркманистон.

Ўн беш оға-иниларнинг
бирисан,
Яратувчи чўнг меҳнатнинг
шерисан,
Тинчликсевар элатларнинг
ёрисан,
Гулла, яшна ҳарён,
Туркманистон.

ОЛТИЛИКЛАР

Сочларимнинг кўриб оқини,
Қарибсан деб қилмагил
дашном.
Кўзламагил менга оромни,
Ич-ичингда: бўпти деб
тамом!
Ёшман —гарчи анча
ёшим бор,
Минг ўлчовга ҳали тошим
бор.

* * *

Бахтсиз дема, агар бировни,
Кўрсанг эски кийимда
ногоҳ.
Мол — дунёга хирс қўйган
жонлар,
Ундан кўра бахтсиздир,
эвоҳ.
Баридан ҳам бахтсиз
чинакам,
Сохта кулган — хасадгўй
одам.

* * *

Муҳарририм, шафқат қил
бироз,
Кесма менинг
мисраларимни.
Майли, қўлим-оёғимни кес,
Лекин, кесма дил
сўзларимни.
Муҳарририм, ўзинг ўйла
боз!
Сен-қайчимас, мен ҳам...
бир қоғоз...

* * *

Она табиатнинг буюк
ижоди—
Инсоний тафаккур ўсишда
мудом.
Бироқ ўз бошининг
оғирлигидан
Боши айланади бировнинг
тамом.
Овора юрар у ўзига-ўзи,
Яшаётган асрин кўрмайди
кўзи.

* * *

Сен ўзингни осмон санайсан,
Ишонасан ўзинг ҳам бунга,
Ҳар кимдан бир ишкал
излайсан,
Дейсан: Етинг менинг
қадримга...
Бор дунёдан бўласан
тажанг...
Яшайдирсан билмай...
фожианг...

* * *

Ғийбатчи нақ хира
пашшадир,
Пуч «ғинг-ғинг»и қилади
безор.
Пашша ошга заҳар қўшади,
У-чи, доим жонларга озор.
Икковин ҳам тақдири
ўхшаш:
Жазо топар-қилаверса ғаш!

* * *

Мағрур боқиб
ҳамроҳларингга,
Кимлигини сўрардинг ўбдон.
Ошнам, йўлга тушдингми
бирга,
Суриштирма зотини ҳеч он.
Оғир йўл бу-қум, саҳро,
йироқ...
Ким-кимлигин кўрсатар
шундоқ.

Омон Матжон
таржималари.

Суратда: Берди Кербобоев ва Ойбек қаламкаш дўстлар даврасида. 1967 йил февраль. А. Тўраев фотоси.

ДЎСТЛИК САТРЛАРИ

Ўзбек ва туркман халқларининг дўстлиги Амудан ҳам узун тарихга эга, чунки бу халқлар азалдан бир-бирига қардош, қондош, ери-ерига туташ, дили-дилига пайвастадир. Уларнинг суви ҳам, ҳавоси ҳам, ҳатто тили ҳам бир. Туркман совет адабиётининг улкан адиби Берди Кербобоев ана шу маънода дўстликни қуйидагича таърифлайди:

Советлар мамлакатида яшаётган халқларнинг ҳаммаси бир-бири билан туғишган бўлса, туркман билан ўзбек халқлари бир онанинг эгизак болалари демак. Ўзбек халқи билан бизнинг бошдан кечирган турмушимиз, шу кунги ҳаётимиз, келажак иқболимиз, ўхшаш урф-одатимиз, дилимиз, жонимиз, ҳатто қайноқ қонимиз ҳам ўхшашдир.

Туркманистон билан Ўзбекистон ўртасидаги ҳар томонлама алоқа асрлардан бери давом этиб келади. Бутун бошдан кечирганлари, келажак ҳаёти, бутун тақдири бир бўлган икки халқнинг орасида кўприк бўлиши мумкин ҳам эмас. Бир-биримизникига кўприксиз қатнаймиз.

* * *

Мен ўзбеклар диёрида Ойбек, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Шароф Рашидов, Асқад Мухтор, Зулфиябегим ватанида неча бор бўлганман. Қаламкаш дўстларим билан ижодий давралардаги гурунглар ҳеч қачон ёдимдан чиқмайди. Яшин, Уйғун, Ғайратий, Абдулла Қаҳҳор, Мақсуд Шайхзодалар билан ўтказган ижодий суҳбатларим замирида дўстлик булоқлари мавжланиб турарди. Мен совет шеъриятининг паҳлавони, марҳум Ғафур Ғулом билан жуда яқин бўлиб кетганман. Бизни бемалол оға-ини деб аташларингиз мумкин.

АДИБ ҲАҚИДА

«Берди оға Кербобоев деганда, буюк Октябрнинг меваси бўлган ва ҳозирги кунларда тобора гуркираб яшнаётган қардош туркман адабиётининг забардаст вакили, отахон ёзувчиси ва бутун Шарққа номи кетган йирик жамоат арбоби кўз олдингга келади. Ҳозирги кунларда бу йирик сиймонинг туркман халқи ҳаётининг тиниқ кўзгуси дейишга арзигулик ажойиб асарларини, жўшқин лирик шеърларини, серзавқ ва ҳаётбахш қўшиқларини, тарози босадиган салмоқдор поэмаларини ўқимаган, уларга ақалли кўз қири тушмаган адабиёт ҳавасманди топилмас десам, хато бўлмас».

Ғафур ҒУЛОМ.

* * *

«Туркман адабиётининг оқсоқоли оғам Берди Кербобоевнинг номи ўзбек халқининг юрагида яшайди. Бу улуғ адибнинг тили бой, образлари ажойиб. Унинг ажойиб шеърий асарларини, тарихий романларини биз завқ билан ўқиймиз».

ОЙБЕК.

* * *

«Янгиликни ва илғор воқеликни, ғалаба учун олиб борилаётган курашни ва коммунизм сари ғолибона ҳаракатимизни ифодаловчи янгиликнинг равнақ топишини ҳаққоний кўрсатиб бериш социалистик реализм санъатининг бош йўлини, унинг халқ турмуши билан, Коммунистик партиямиз сиёсати билан чамбарчас боғлиқ эканини белгилаб берди ва белгилайди. Бу йўлдан кўп миллатли бутун совет адабиёти биргаликда борди ва бормоқда. Кейинги йилларда бир қанча ажойиб асарлар, чунончи: М. Шолоховнинг («Очилган қўриқ» романининг 2-қисми, «Инсон тақдири» ҳикояси), К. Фединнинг («Гулхан» романи) китоблари, Твардовскийнинг «Йироқ-йироқларда» поэмаси, В. Кожевниковнинг «Танишинг, Балуев» романи, А. Гранининнинг «Даҳшатга бораман», А. Чаковскийнинг «Олис юлдуз шуъласи», М. Авезовнинг «Абай», Б. Кербобоевнинг «Небит-доғ», Ғ. Мустафиннинг «Қарағанда» романлари ва бошқа кўп асарлар яратилди».

Комил ЯШИН.

МАРСНИ ТАДҚИҚ ЭТИШДА ЯНГИ БОСҚИЧ

ТАСС АХБОРОТИ

«Марс-6» ва «Марс-7» планеталараро автомат станциялар 1974 йилнинг 12 марти ва 9 мартда Марс планетасининг атрофларига етиб борди. «Марс-6» автомат станциянинг туширилувчи аппарати 12 мартда планета юзига қўнди. Туширилувчи аппарат пасаётган пайтида бевосита ўлчаш натижасида Марс атмосферасининг параметрлари тўғрисидаги илмий маълумотлар биринчи марта Ерга юборилди.

«Марс-6» ва «Марс-7» автомат станциялари бултур августда планеталараро трассага чиқарилганди. Учиш чоғида станциялар билан мунтазам равишда алоқа сеанслари ўтказиб турилди, бу пайтда траекториялар ўлчанди, станция ичидаги системаларнинг ҳолатлари назорат қилиб турилди, ҳаракат траекториялари ростлаб турилди ҳамда космик фазонинг физик характеристикалари тўғрисидаги илмий маълумотлар Ерга юбориб турилди.

«Марс-6» станцияси планетага яқинлашаётганида унинг ҳаракат траекторияси станция ичидаги астронавигация системаси ёрдами билан мустақил равишда охирги марта тўғрилаб қўйилди ва станциядан туширилувчи аппарат ажраб кетди. Ҳисоблаб қўйилган вақтда двигатель установкаси ишга тушиб, туширилувчи аппаратни Марс билан учрашиш траекториясига ўтказди. Аппарат аэродинамик усул билан тормозлангач, парашют системаси ишга тушди.

Гелиоцентрик орбита бўйича ҳаракатини давом эттираётган «Марс-6» станцияси туширилувчи аппарат пасаётган пайтда ундан маълумотларни қабул қилиб, Ерга юбориб турди. Марс юзидан бевосита яқин жойда туширилувчи аппарат билан радиоалоқа узилди. «Марс-6» станциясининг туширилувчи аппарати координатлари жанубий кенгликнинг 24 градуси билан ғарбий узунликнинг 25 градусли районида планета юзига етди.

«Марс-7» станциясининг туширилувчи аппарати станциядан ажрагач, ичидаги системаларнинг бири ишдан чиқиши натижасида планета юзидан 130 километр нари масофадан ўтиб кетди.

Совет автомат станцияларининг Марс планетасини илмий жиҳатдан тадқиқ этиш натижалари ҳозирги вақтда дастлабки ишловдан ўтди. Марс планетаси планета теварагидаги космик фазо ҳамда учиш трассаси бўйлаб планеталараро муҳитнинг ҳоссалари тўғрисида янги муҳим маълумотлар олинди.

Планетани катта тўлқин узунлик диапазонида ўрганишни таҳлил қилиш планета юзининг рельефи, заминининг температураси, иссиқлик ўтказувчанлиги, структураси ва таркиби тўғрисида, планета қуйи атмосферасининг кимёвий таркиби, юқори қатламларининг структураси тўғрисида янги-янги маълумотлар берди. Марс юзининг олис участкалари усти атмосферасидаги сув буғлари илгари олинган миқдордан бир неча баравар ошиқ эканлиги топилди.

Магнитометр ёрдами билан планетанинг яқин чеккаларидаги магнит майдони планеталараро магнит майдонидан 7-10 баравар ошиши қайд этилди.

«Марс-6» ва «Марс-7» автомат станциялари гелиоцентрик орбита бўйлаб учишини ҳамда космик фазо физик характеристикаларини, шу жумладан, қуёш шамол зарраларини, космик нурларни ҳамда қуёш радио нурланишларини тадқиқ этишни давом қилдирмоқда. Бу экспериментлар Совет ва Франция илмий аппаратлари ёрдами билан ўтказилмоқда.

«Марс-2» ва «Марс-3» станциялари бошлаб берган тадқиқотларни давом эттирган «Марс-4», «Марс-5», «Марс-6» ва «Марс-7» совет автомат станцияларининг учишидан олинган янги илмий натижалар Марснинг табиати тўғрисидаги маълумотларимизни кенгайтиради ва ҳозирги замон планеташунослигининг тараққиётига катта ҳисса қўшади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЁНҒИНДАГИ ЖАСОРАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғинни ўчириш ва ёнғин вақтида болаларни ҳамда давлат мол-мулкини сақлаб қолишда дадиллик, жасорат ва мардлик кўрсатганлиги учун СССР Олий Совети Президиуми номидан қуйидагилар «Ёнғиндаги жасорат учун» медали билан мукофотлансин.

Бобоев Ботир Ҳайдарович — ички хизмат старший лейтенанти.

Зебоев Тўра — Бухоро профессионал ёнғин ўчириш қисмининг ўт ўчирувчиси.

Саидов Маҳмуд — Бухоро профессионал ёнғин ўчириш қисмининг қоровул бошлиғи.

Содиқов Ражаб — Бухоро профессионал ёнғин ўчириш қисмининг бўлим командири.

Ҳамроев Юсуф — Бухоро профессионал ёнғин ўчириш қисмининг ўт ўчирувчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1974 йил, 14 март.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада чорвачиликни ривожлантириш соҳасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги чорвачилик маҳсулотларини саноат негизида етиштириш бош бошқармасининг бошлиғи Леонид Павлович **Бутиков**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган зоотехник» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг партия, совет ва хўжалик органларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли Тошкент тамаки фабрикасининг директори Ҳакима Раҳматуллаевна **Жунайдуллаева**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Концерт. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Социализм дунёси (Москва). 20.00 — Амалий учрашувлар. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ёш ижрочилар концерти. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Бадиий фильм. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 18.25 — МОСКВА. 18.30 — Мультфильм. 18.55 — Янгиликлар. 19.05 — Концерт. 19.35— Ҳужжатли фильмлар. 20.00 — Телеспектакль. 21.30 — Берди Кербобоев ижодидан саҳифалар. 22.00 — Фан программаси. 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Колумб изидан** (телефильмнинг 4-серияси). 19.50 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.40 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/III да **Севги тумори**, 16/III да **Кармен** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/III да **Ўғирланган умр**, 16/III да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/III да **Замонали ва Омонали**, 16/III да **Ҳижрон**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Қозоқ Давлат цирки артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

Нодирабегим — НАВОИЙ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли, С. РАҲИМОВ номли, «КЎКЧА» (ўзбек тилида), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Комиссар Берлахнинг сўнгги иши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Мен севган ва унутмаган кишилар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (14.00, 16.00).

Масканимиз шу ер — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (15.00, 20.00).

Иван Васильевич касбини ўзгартирди — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (15.00, 17.00, 19.00, 21.00).

Сеними, шошмай тур! (мультфильмлар тўплами); **Шаҳзода Баяя** — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 12.30, 17.30).

Привалов миллионлари — «СПУТНИК» (16.00, 17.00, 20.00).

Крепостной актриса — «ЧАЙКА» (12.00, 18.00, 21.45).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
18 МАРТ СОАТ 18.30 ДА
СССР кубоги учун
«НЕФТЧИ» (Боку) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 03309. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. № 62.